Tentamen ssy080 Transformer, Signaler och System, D3

Examinator: Ants R. Silberberg

25 okt. 2013 kl. 14.00-18.00 sal: V

Förfrågningar: Ants Silberberg, tel. 1808

Lösningar: Anslås måndag 28 okt. på institutionens anslagstavla,

plan 5.

Resultat: Rapporteras in i Ladok

Granskning: Måndag 11 nov. kl. 11.30 - 12.30 , rum 3311.

Plan 3 i ED-huset (Lunnerummet), korridor parallell med Hörsalsvägen.

Bedömning: En korrekt och välmotiverad lösning med ett tydligt an-

givet svar ger full poäng.

Hjälpmedel

- Typgodkänd miniräknare.
- Beta Mathematics Handbook.
- Fyra sidor med egna anteckningar. Endast egenproducerade och handskrivna anteckningar. Inga kopior eller datorutskrifter.

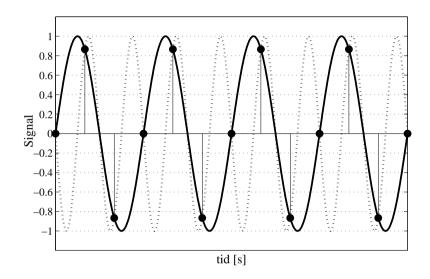
Betygsgränser

Poäng	0-10	11-15	16-20	21-25
Betyg	U	3	4	5

Lycka till!

SSY080 2013-10-25

1. (a) Två kontinuerliga och sinusformade signaler med olika frekvens visas i figur 1. Signal $x_1(t)$ (heldragen linje) och signal $x_2(t)$ (streckad linje) samplas med sampelintervallet $T = \frac{1}{3}$ ms. Samma sampelvärden erhålls från de bägge signalerna (visas som • i figuren). Beräkna vinkelfrekvenserna för signalerna $x_1(t)$ och $x_2(t)$. Jämför dessa signalers vinkelfrekvens med samplingsvinkelfrekvensen ω_s . (3p)

Figur 1: Två signaler och deras sampelvärden.

(b) Frekvensinnehållet i en bandbegränsad kontinuerlig signal skall undersökas. Signalens högsta vinkelfrekvens $\omega_M = 10 \cdot 10^3 \text{ rad/s}$. Signalen samplas med samplingsvinkelfrekvensen $\omega_s = 4\omega_M$ och den samplade signalens DFT beräknas (X[k]). Hur många sampel uttryckt som $N = 2^m$ krävs för att få en frekvensupplösning i X[k] som är 10 rad/s eller mindre? Ange värdet på heltalen N och m. (2p)

SSY080 2013-10-25

2. Frekvenssvaret till ett kontinuerligt andra ordningens system $H(j\omega)$ utgör ett så kallat allpassfilter. Systemets överföringsfunktion H(s) har två poler p_1 och p_2 samt två nollställen c_1 och c_2 där ¹

$$p_1 = p_2^* = -1 + 3j$$
  $c_1 = c_2^* = 1 + 3j$

Amplitudförstärkningen vid låga frekvenser $(\omega \to 0)$ är 5.

- (i) Ta fram systemets överföringsfunktion. (2p)
- (ii) Ta fram systemets frekvenssvar och beräkna amplitud- och faskarakteristiken. (3p)
- $3.\ ^2$ Ett diskret LTI-system beskrivs med differensekvationen

$$y[n] - 0.5y[n-1] = 5x[n] - 4x[n-1]$$
.

Beräkna systemets utsignal y[n] för insignalen $x[n] = -\left(\frac{1}{2}\right)^n u[n]$. Antag att begynnelsevärdet y[-1] = 0.

4. Utsignalen från ett kontinuerligt LTI-system blir

$$y(t) = 10e^{-t}\cos(4t)u(t)$$

för insignalen

$$x(t) = e^{-t}u(t)$$

- (i) Ta fram systemets överföringsfunktion. (2p)
- (ii) Beräkna systemets impulssvar. (3p)
- 5. En exponentiellt avtagande puls $x(t)=2e^{-0.2t}u(t)$ utgör insignal till ett idealt lågpassfilter $G(j\omega)$. Beräkna filtrets brytfrekvens ω_c så att filtrets utsignal har en energi som är hälften av insignalens energi. (5p)

$$G(j\omega) = \begin{cases} 1 & |\omega| < \omega_c \\ 0 & |\omega| \ge \omega_c \end{cases}$$

 $^{^{1}}p^{*}$ betecknar konjugatet till p

²Två små tryckfel i uppg. 3 korrigerade i denna version

Tentamen ssy080 Transformer, Signaler och System, D3

Examinator: Ants R. Silberberg

17 jan. 2014 kl. 14.00-18.00 sal: M

Förfrågningar: Ants Silberberg, tel. 1808

Lösningar: Anslås måndag 20 jan på institutionens anslagstavla,

plan 5.

Resultat: Rapporteras in i Ladok

Granskning: Tisdag 4 feb kl. 12.00 - 13.10, rum 3311.

Plan 3 i ED-huset (Lunnerummet), korridor parallell med Hörsalsvägen.

Bedömning: En korrekt och välmotiverad lösning med ett tydligt an-

givet svar ger full poäng.

Hjälpmedel

- Typgodkänd miniräknare.
- Beta Mathematics Handbook.
- Fyra sidor med egna anteckningar. Endast egenproducerade och handskrivna anteckningar. Inga kopior eller datorutskrifter.

Betygsgränser

Poäng	0-10	11-15	16-20	21-25
Betyg	U	3	4	5

Lycka till!

SSY080 2014-01-17

1. (a) Beräkna Fourierseriekoeficienterna c_k till den periodiska och kontinuerliga signalen

$$x(t) = 5\cos(\omega_o t + \pi/4) + 2\sin(3\omega_o t) .$$

Använd den komplexa Fourierserien (2p)

$$x(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} c_k e^{jk\omega_o t} \quad .$$

(b) Signalen x(t) i uppgift (a) utgör insignal till ett system med överföringsfunktionen

$$H(s) = \frac{\omega_o}{s + \omega_o} \quad .$$

Beräkna systemets utsignal y(t) i stationärtillstånd. (Antag att alla eventuella insvängningsförlopp har klingat av.) (3p)

2. Ett kontinuerligt LTI-system beskrivs med differentialekvationen

$$\frac{d^2y(t)}{dt^2} + 7\frac{dy(t)}{dt} + 10y(t) = 8x(t) + \frac{dx(t)}{dt}$$

där y(t) är systemets utsignal och x(t) dess insignal. Beräkna systemets utsignal om insignalen utgörs av enhetssteget u(t). Systemet saknar begynnelseenergi vid t=0. (5p)

3. Ett diskret LTI-system beskrivs med differensekvationen

$$y[n] - 0.25y[n-1] = 2x[n] - x[n-1]$$
.

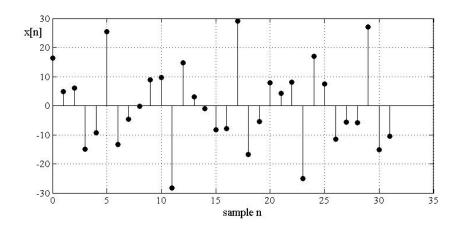
Beräkna systemets utsignal y[n] då insignalen x[n] är (5p)

$$x[n] = \left(-\frac{1}{4}\right)^n u[n] .$$

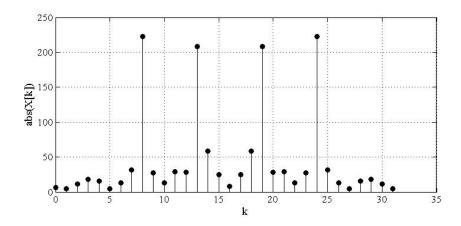
SSY080 2014-01-17

4. En analog signal samplas med samplingsfrekvensen f_s Hz och en sekvens med N st värden erhålls (x[n]). Man vet att den samplade signalen består av en (reell) sinusformad signal, g(t), med en frekvens lägre än $f_s/2$ men där även något brus adderats. Dessutom har en kraftig störning ifrån ett nätaggregat adderats till den samplade signalen (50 Hz). Bestäm frekvensen på den sinusformade signalen g(t) utifrån figur 1 som visar den insamplade signalen samt figur 2 som visar absoultbeloppet av den samplade signalens DFT.

$$f_s = 200 \text{ Hz och } N = 32.$$
 (5p)

Figur 1: Samplad signal, x[n]

Figur 2: Absolutbelopp av signalens DFT

SSY080 2014-01-17

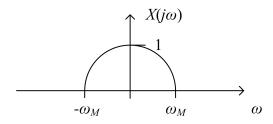
5. Den kontinuerliga signalen x(t), med en Fouriertransform $X(j\omega)$ enligt figur 3, samplas genom multiplikation med ett impulståg p(t) enligt figur 4 där

$$p(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} \delta(t - nT) \quad .$$

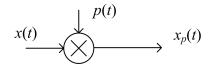
Det resulterande impulståget har Fouriertransformen $X_p(j\omega) = \mathcal{F}\{x_p(t)\}.$

- (a) Gör en tydlig skiss över $X_p(j\omega)$ om sampelintervallet T=1.0 ms.
- (b) Gör en tydlig skiss över $X_p(j\omega)$ om sampelintervallet T=1.5 ms.

I bäge fallen är $\omega_M=\frac{2000\pi}{3}$ r/s. Tydlig motivering till skisserna krävs för full poäng. (5p)

Figur 3: Insignalens Fouriertransform.

Figur 4: Modell för sampling.

Tentamen ssy
080 Transformer, Signaler och System, D3

Examinator: Ants R. Silberberg

27 augusti 2014 kl. 14.00-18.00 sal: M

Förfrågningar: Ants Silberberg, tel. 1808

Lösningar: Anslås torsdag 28 aug. på institutionens anslagstavla,

plan 5.

Resultat: Rapporteras in i Ladok

Granskning: Fredag 12 sept. kl. 12.00 - 13.00, rum 3311.

Plan 3 i ED-huset (Lunnerummet), korridor parallell med Hörsalsvägen.

Bedömning: En korrekt och välmotiverad lösning med ett tydligt an-

givet svar ger full poäng.

Hjälpmedel

- Typgodkänd miniräknare
- Beta Mathematics Handbook
- Fyra sidor med egna anteckningar. Endast egenproducerade och handskrivna anteckningar. Inga kopior eller 'maskin(dator)skriven' text.

Betygsgränser.

Poäng	0-10	11-15	16-20	21-25
Betyg	U	3	4	5

Lycka till!

SSY080 2014-08-27

1. En periodisk signal, x(t), varierar med tiden, t, enligt

$$x(t) = 1 + 2\cos(300\pi t + \pi/4) + \sin(500\pi t)$$

- (a) Beräkna signalens fundamentala frekvens. (1p)
- (b) Beräkna signalens Fourierseriekoefficienter c_k där Fourierserien ges på komplex form enligt (3p)

$$x(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} c_k e^{jk\omega_o t}$$

- (c) Beräkna signalens medeleffekt. (1p)
- 2. Ett diskret kausalt system beskrivs med följande differensekvation

$$y[n] = -0.9y[n-1] + 3x[n] - 3x[n-1]$$

- (a) Beräkna systemets överföringsfunktion. (1p)
- (b) Ange systemets poler och nollställen. (1p)
- (c) Ta fram ett uttryck för systemets impulssvar, h[n], samt ange dess numeriska värden för n = 0, 1, 2. (3p)
- 3. Ett kontinuerligt LTI-system har följande stegsvar

$$s(t) = [1 - 0.8e^{-t} - 0.2e^{-6t}]u(t).$$

Beräkna systemets överföringsfunktion samt dess impulssvar. (5p)

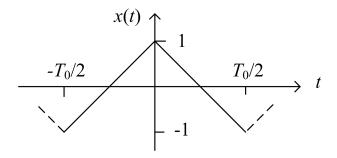
SSY080 2014-08-27

4. En kontinuerlig periodisk signal x(t) med fundamentala perioden $T_0 = 128$ ms enligt figur 1 samplas med samplingsintervallet $T_s = 2.0$ ms. En diskret signal x[n] erhålls med N = 1024 värden. Den diskreta signalen x[n] analyseras med Diskret Fourier Transform (DFT) och rutinen fft i Matlab.

Diskret Fouriertransform definieras ju som

$$X[k] = \sum_{n=0}^{N-1} x[n]e^{-jk\frac{2\pi}{N}n}, \qquad 0 \le k \le N-1$$
$$x[n] = \frac{1}{N} \sum_{k=0}^{N-1} X[k]e^{jk\frac{2\pi}{N}n}, \qquad 0 \le n \le N-1$$

- a) Hur många perioder av x(t) samplas in i x[n]? (1p)
- b) x(t) kan beskrivas med en Fourierserie. Vilken grundvinkelfrekvens har den? (1p)
- c) Vilken är motsvarande diskreta grundvinkelfrekvens, $\Omega_k = k \frac{2\pi}{N}$? (1p)
- d) Vid vilket index k är |X[k]| störst? (1p)
- e) Vilken kontinuerlig vinkelfrekvens svarar detta index k i deluppgift d) mot? (1p)

Figur 1: Del av periodisk signal, x(t).

SSY080 2014-08-27

5. Ett kontinuerligt LTI-system har följande impulssvar

$$h(t) = \delta(t) + 5e^{-5t}u(t)$$

Låt insignalen till systemet (för alla t) vara lika med

$$x(t) = 1 + 2\cos(100t) + \delta(t-1)$$

Beräkna utsignalen från systemet.

(5p)